

HUSO 2.3-1-30

รายงานสืบเนื่อง

การประชุมวิชาการระดับชาติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2

“งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”

วันเสาร์ที่ 14 กุมภาพันธ์ 2558

ณ ห้องประชุมสีทอง มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Research and Development Institute Phetchabun Rajabhat University

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”
ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

Guidelines for Behavior Development of Alternative Power and Power Preservation for people in the Area of Campson Sub-district Municipality, Khoa Khor District, Phetchabun Province

จิตชน ไหมดวัฒนะ¹ และ สุวัฒน์ อินทรประไพ²

Chitchamai Mhodwattana and Suwat Intraprapai

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงานของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงานของประชาชนในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 371 คน แบบเจาะจง เครื่องใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรการทดสอบด้วยการวิเคราะห์ T-test และการวิเคราะห์ Simple Linear Regression

ผลการวิจัยพบว่า

1. แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงานของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า พฤติกรรมการใช้พลังงานโดยมีการประหยัดไฟฟ้า ถ่าน และก๊าซหุงต้มมากที่สุด รองลงมา คือ พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในระบบอำนวยความสะดวก การประหยัดในระบบทำความเย็น และการประหยัดพลังงานไฟฟ้าและน้ำมันก๊าดในระบบแสงสว่าง

2. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน พบว่า เพศ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพต่างส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน ส่วนตัวแปรอายุไม่มีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทน, การอนุรักษ์พลังงาน

¹ จิตชน ไหมดวัฒนะ, นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
E-mail : Chitchamai_bce2012@hotmail.com Tel. 0910285778
² สุวัฒน์ อินทรประไพ, อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
E-mail : mchu_pho@hotmail.com Tel. 0894392716

Abstract

This independent study was aimed at studying guidelines for behavior development of alternative power and power preservation for people in the area of Campson Sub-district Municipality, Khoa Khor District, Phetchabun Province and comparing opinions on the guidelines for behavior development of alternative power and power preservation for people in the area of Campson Sub-district Municipality. The samples of this study were 371 people with different sex, age, educational level, income and vocation, living in the area of Campson Sub-district Municipality, Khoa Khor District, Phetchabun Province and selected with purposive sampling method. Data were collected with questionnaires and then analyzed with frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test and Simple Linear Regression.

The results of the study showed that:

1. Guidelines for behavior development of alternative power and power preservation for people in the area of Campson Sub-district Municipality, Khoa Khor District, Phetchabun Province were found that the most behaviors of using energy were using dry wood and charcoal for cooking and the less were saving electricity for facility system, cooling system and saving electricity and Kerosene for light system.
2. Sex, educational level, income and vocation were found effecting the opinions on the guidelines for behavior development of alternative power and power preservation for people in the area of Campson Sub-district Municipality, while age was not found effecting the opinions on the guidelines for behavior development of alternative power and power preservation for people in the area of Campson Sub-district Municipality.

Keywords : Guidelines for Behaviors Development of Alternative power and power

บทนำ

กระแสการพัฒนาของประเทศต่าง ๆ ในโลก ส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในปริมาณมากและเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งธรรมชาติไม่สามารถสร้างทรัพยากรขึ้นมาทดแทนในสิ่งที่มนุษย์ได้ใช้ไปทันเวลาตามที่มนุษย์ต้องการธรรมชาติ จึงร่อยหรอลงไปตามลำดับ จนกระทั่งสักวันหนึ่งในอนาคต ทรัพยากรธรรมชาติบางชนิดอาจหมดไปจากโลก ถ้าเราไม่มีมาตรการในการอนุรักษ์ให้ธรรมชาติอยู่คู่มนุษย์ตราบนานเท่านาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องพลังงาน

พลังงานเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับมนุษย์ในยุคปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นเรื่องการค้ารงชีวิตประจำวัน การทำงานการขนส่งเหล่านี้เป็นต้น ล้วนแล้วแต่ต้องใช้พลังงานในการขับเคลื่อนทั้งสิ้น พลังงานที่เราใช้อยู่ในปัจจุบันแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ พลังงานสิ้นเปลือง ซึ่งเป็นพลังงานที่ใช้แล้วหมดไป อาทิ น้ำมันดิบ ถ่านหิน หินน้ำมัน ทราชน้ำมัน น้ำมันเชื้อเพลิง แก๊สธรรมชาติ เป็นต้น และพลังงานหมุนเวียน ซึ่งเป็นพลังงานที่สามารถหมุนเวียนนำกลับมาใช้ได้ อาทิ แสงอาทิตย์ น้ำ ลม เป็นต้น (พงษ์เทพ พิณยัตินิติศาสตร์, 2546 : 53)

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”
ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

พลังงานที่ใช้ในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นพลังงานที่ได้มาจากแหล่งพลังงานที่มีโอกาสหมดไปจากโลกนี้ หรือเป็นพลังงานสิ้นเปลือง พลังงานเหล่านี้เป็นพลังงานจากซากดึกดำบรรพ์ ซึ่งได้แก่ น้ำมัน ถ่านหิน ก๊าซธรรมชาติ แหล่งพลังงานพวกนี้จะต้องใช้เวลายาวนานนับเป็นล้าน ๆ ปี ในการสะสมเพื่อก่อกำเนิดแหล่งพลังงาน ซึ่งธรรมชาติไม่สามารถสร้างหรือผลิตพลังงานเหล่านี้ให้ทันต่อความต้องการของมนุษย์ จากการศึกษาของบริษัท น้ำมันบีพี พบว่า ปริมาณแหล่งพลังงานซากดึกดำบรรพ์ ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งพลังงานสำรองของโลกที่มีเหลืออยู่ในปัจจุบันที่มีเหลือพอให้ใช้ เป็นน้ำ น้ำมันอีกประมาณ 40 ปี เป็นก๊าซธรรมชาติอีกประมาณ 62 ปี และถ่านหินอีกประมาณ 218 ปี (British Petroleum, 2004)

ส่วนพลังงานที่ใช้แล้วไม่มีวันหมดหรือพลังงานทดแทนคือพลังงานที่ได้จากแหล่งพลังงานที่มีอยู่ในธรรมชาติ เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานความร้อนใต้พิภพ พลังงานจากการขึ้นลงของน้ำ พลังงานจากคลื่น เป็นต้น พลังงานเหล่านี้มีปริมาณมากมาย และสามารถใช้ได้อย่างไม่จำกัด (อนุตร จำลองกุล, 2541)

การใช้พลังงานที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากจะมีผลทำให้แหล่งกำเนิดพลังงานจากซากดึกดำบรรพ์หมดไปแล้ว ยังก่อให้เกิดผลกระทบที่สำคัญต่อสภาพแวดล้อมของโลก และมนุษย์ทุกคน ผลเสียจากการใช้พลังงานเหล่านี้ เกิดขึ้นตั้งแต่กระบวนการผลิต จนกระทั่งถึงการใช้พลังงาน ผลที่เกิดขึ้นเหล่านี้ได้ย้อนกลับมาทำลายมนุษย์จากการที่เกิดมลพิษทางอากาศ และที่สำคัญคือ เป็นต้นเหตุของการเกิดปฏิกิริยาเรือนกระจกที่ทำให้โลกร้อน (British Petroleum, 2004)

ประเทศไทยมีแหล่งทรัพยากรพลังงานค่อนข้างน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้พลังงานของประเทศในแต่ละปีจึงมีการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ โดยเฉพาะน้ำมันดิบ ถ่านหิน และก๊าซธรรมชาติ โดยถ่านหินและก๊าซธรรมชาติส่วนใหญ่นำมาใช้ในการผลิตไฟฟ้า และภาคอุตสาหกรรม ซึ่งพลังงานที่นำเข้าคิดเป็นประมาณกว่าร้อยละ 60 ของพลังงานทั้งหมดที่ใช้ภายในประเทศ และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี (สำนักนโยบายและแผนพลังงาน, 2550)

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น การใช้พลังงานทดแทนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ก็ได้ทรงมีพระราชดำริในด้านการพัฒนาพลังงานทดแทนเมื่อกว่า 20 ปีที่ผ่านมา และทรงหาทางออกให้ประเทศด้วยการจัดเตรียมสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ใช้ในอนาคต พร้อมทั้งได้ทรงศึกษาหาวิธีการนำเชื้อเพลิงอื่น ๆ มาใช้ทดแทนน้ำมัน เช่น การผลิตแก๊สชีวภาพจากมูล โคมน การผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอลล์ และน้ำมันดีโซฮอลล์ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันน้ำมันแก๊สโซฮอลล์และดีโซฮอลล์ หรือไบโอดีเซล ก็ได้มีการจำหน่ายตามสถานีบริการน้ำมันอย่างแพร่หลาย ถึงแม้ว่าจะมีจำนวนสถานีไม่เท่ากับน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดสิ้นเปลืองก็ตามแต่ ประชาชนก็สามารถเข้าถึงน้ำมันเชื้อเพลิงที่เป็นพลังงานทดแทนได้ไม่ยากนัก

ความจำเป็นในสถานการณ์ปัจจุบัน นอกจากมีความต้องการการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนที่เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงแล้ว ยังต้องการการใช้พลังงานทดแทนอื่น ๆ แทนพลังงานสิ้นเปลืองด้วย เช่น การใช้พลังงานลมเพื่อนำมาใช้ในการปั่นกระแสไฟฟ้า การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อทำให้เกิดความร้อน และพลังงานไฟฟ้า เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นที่เราจะต้องช่วยกันอนุรักษ์พลังงาน เพื่อให้มีพลังงานไว้ใช้ตราบนานเท่านาน

การใช้พลังงานอย่างประหยัดนอกจากจะคงไว้ซึ่งพลังงานให้เราได้ใช้เป็นเวลานานแล้ว ยังเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายทั้งในระดับส่วนบุคคล ครัวเรือนและชุมชน และประเทศชาติท่ามกระแสของวิกฤตด้าน

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”

ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

เศรษฐกิจ ที่ส่งผลถึงค่าครองชีพของประชาชนที่ส่งขึ้นมาโดยตลอด จึงมีความจำเป็นที่คนไทยจะต้องใส่ใจในเรื่องการประหยัดการใช้พลังงาน การใช้พลังงานทดแทน และการอนุรักษ์พลังงานของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานของประชาชนในท้องถิ่น และคาดหวังว่าประชาชนในท้องถิ่นจะใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพใช้อย่างรู้คุณค่า ซึ่งเป็นการนำไปสู่การดำเนินชีวิตที่อยู่แบบเกื้อกูลกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลูกหลานจะได้มีพลังงานใช้อย่างไม่เคັคร้อนและขาดแคลนในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงานของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงานของประชาชนในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

แนวทางการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกับประชากรเป้าหมาย ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ แบบเจาะจง จำนวน 371 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะคำถามปลายปิด มี 2 ส่วนคือ

1. แบบสอบถามที่เกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา
2. แบบสอบถามที่เกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทน และการอนุรักษ์พลังงาน ประกอบด้วย การประหยัดพลังงานไฟฟ้า และน้ำมันก๊าดในระบบและในระบบทำความเย็น และการประหยัดไฟฟ้าในระบบอำนวยความสะดวกอื่นๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลนั้นสามารถอธิบาย ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ใช้เพื่อให้ทราบลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percent) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
2. สถิติเชิงอนุมานใช้ในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA analysis)

ผลการวิจัย

1. แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงานของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ จากการศึกษาความคิดเห็นทำให้ทราบพฤติกรรมการใช้พลังงานโดยมีการประหยัดไฟฟ้่าน และก๊าซในการหุงต้มมากที่สุด รองลงมา คือ มีพฤติกรรม

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”
ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประหยัดไฟฟ้าในระบบอำนวยความสะดวกอื่นๆ การประหยัดไฟฟ้าในระบบทำความเย็นและการประหยัดพลังงานไฟฟ้าและน้ำมันก๊าดในระบบแสงสว่างตามลำดับ

1) พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าและน้ำมันก๊าดในระบบแสงสว่าง โดยมีพฤติกรรมการปิดสวิตช์ไฟ เมื่อไม่ใช้งานมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ มีการนำตะเกียงกระป๋องประสิทธิภาพสูงมาใช้ มีการทำความสะอาดหลอดไฟ มีการนำหลอดฟลูออเรสเซนต์มาใช้ ขณะเดียวกัน ยังมีพฤติกรรมการทาสีผนังเป็นสีอ่อนเพื่อช่วยสะท้อนแสงในลำดับท้าย

2) พฤติกรรมการประหยัดพื้น ถ่าน และก๊าซในการหุงต้ม โดยมีการหันมาใช้เตาที่มีประสิทธิภาพสูง จะเป็นการลดการตัดไม้ทำลายป่าลงได้มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ มักจัดลำดับการหุงต้ม มีการเลือกภาชนะที่เหมาะสมกับประเภทของการหุงต้ม มีการเลือกใช้เตาพื้นประสิทธิภาพสูง มีการปรับส่วนผสมของอากาศ ก๊าซในเตาก๊าซหุงต้มอย่างถูกต้องในขณะที่มีพฤติกรรมการทำความสะอาดหัวเตาด้วยสวดแข็งลำดับท้ายที่สุด

3) พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในระบบทำความเย็น โดยมีพฤติกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับปริมาณความจุของผู้เย็น (คิว) ว่าเหมาะสมกับการใช้งานในครัวเรือนมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ มักทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศในเครื่องปรับอากาศ มักละลายน้ำแข็งที่เกาะแผงทำความเย็น มักวางตู้เย็นห่างจากฝาผนังไม่น้อยกว่า 15 ซม. (6 นิ้ว) ขณะที่ยังมีพฤติกรรมการเลือกซื้อเครื่องปรับอากาศที่มีขนาดเหมาะกับห้องโดยคำนึงถึงปริมาณห้องในลำดับท้ายที่สุด

4) พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้ามีระบบอำนวยความสะดวกอื่นๆ มีโดยมักเลือกซื้อเครื่องรับโทรทัศน์ขนาดเหมาะสมกับครอบครัวมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ เห็นด้วยว่าโทรทัศน์สีที่มีขนาดใหญ่จะทำให้เสียค่าไฟฟ้าเพิ่มขึ้น มีความเห็นด้วยว่า โทรทัศน์สีที่มีระบบบีโคมคอนโทรลจะกินไฟมากกว่าโทรทัศน์ระบบทั่วไปที่มีขนาดเดียวกัน แต่ยังมีพฤติกรรมถอดปลั๊กเครื่องรับโทรทัศน์ออกเมื่อไปทำธุระกิจนอกบ้านในลำดับท้ายที่สุดตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงานของประชาชนในเรื่องปัจจัยส่วนบุคคล

จากการทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพ พบว่า เพศ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ ต่างมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานมีเพียงตัวแปรอายุที่ไม่มีความสัมพันธ์กับเรื่องดังกล่าว เปรียบเทียบความแตกต่างดังนี้

2.1 ตัวแปรเพศ พบว่า เพศชาย มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานมากกว่าเพศหญิง

2.2 ตัวแปรอายุ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

2.3 ตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า และต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทน และอนุรักษ์พลังงานมากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

2.4 ตัวแปรรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ระดับ 15,001 – 20,000 บาท มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานมากกว่าทุกกลุ่ม

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”
ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

2.5 ตัวแปรอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนา
พฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานมากกว่าทุกกลุ่ม

สรุปและวิจารณ์ผล

1. แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงานของประชาชนใน
เขตเทศบาลตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ จากการศึกษาความคิดเห็นสะท้อนพฤติกรรมการใช้
พลังงานโดยมีการประหยัดไฟ ถ่าน และก๊าซในการหุงต้ม สะท้อนว่า ประชาชนยังมีการใช้ไฟ ถ่าน และก๊าซใน
การหุงต้ม โดยเริ่มมีการหันมาใช้เตาที่มีประสิทธิภาพสูง เพราะเชื่อว่าจะเป็นการลดการตัดไม้ทำลายป่าลง
สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ (2541) ได้ศึกษาการใช้พลังงานในครัวเรือน และผลกระทบ
ทางสุขภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างปี 2532-2533 โดยศึกษาครัวเรือนใน 3 พื้นที่ คือ กรุงเทพมหานคร
เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และเทศบาลเมืองพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การใช้ก๊าซหุงต้ม พบว่า
ครัวเรือนส่วนใหญ่ใช้ก๊าซหุงต้มในการประกอบอาหาร แต่ยังคงมีครัวเรือนมากกว่าหนึ่งในเขตเทศบาลนคร
เชียงใหม่ และครัวเรือนเกือบหนึ่งในเขตเทศบาลเมืองพระนครศรีอยุธยาใช้ถ่านประกอบอาหาร โดยเฉพาะมี
ปริมาณหนึ่งในห้าของครัวเรือน ใช้ทั้งถ่านและก๊าซหุงต้มในการประกอบอาหาร โดยครัวเรือนเหล่านี้ให้เหตุผล
ว่า การใช้เตาถ่านมีความเหมาะสมในกรณีที่ทำอาหารประเภทตุ๋น อย่าง นึ่ง เพราะทำให้เนื้อนุ่มและมีรสชาติอร่อย
กว่าการทำอาหารด้วยก๊าซ ยิ่งไปกว่านั้น การนึ่งข้าวเหนียวด้วยเตาถ่าน เพื่อให้ได้ข้าวเหนียวที่นุ่มสำหรับ
รับประทานจึงเป็นครัวเรือนในเชียงใหม่ที่ยังคงปฏิบัติอยู่

แต่กระนั้น ยังสะท้อนพฤติ กรรมการใช้พลังงานจากป่า ซึ่งเป็นทรัพยากรที่ “ไม่ยั่งยืน” และมี
แนวโน้มที่จะลดลง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรหาแหล่งพลังงานทดแทนสะอาด เช่น พลังงานน้ำ พลังงานลม ซึ่ง
เป็น “พลังงานสะอาด” เข้ามาทดแทนในส่วนดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งพลังงานลม ซึ่งจากการศึกษาสภาพ
ภูมิศาสตร์ของผู้ศึกษาพบว่า สามารถนำพลังงานดังกล่าวมาใช้ได้ ประกอบกับเป็นสภาพพื้นที่ที่เป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด การส่งเสริมการนำพลังงานลมมาใช้ผ่านกังหันลม ในท้องถิ่นจึงเป็นการส่งเสริม
การท่องเที่ยวให้กับคนในท้องถิ่นเสริมสร้างอาชีพ รายได้ และยังเป็นการอนุรักษ์พลังงาน ไม่ “ฟุ้งฟิงป่า” มาก
เกินไปอีกทางหนึ่ง

ในขณะเดียวกันประชาชนยังมีพฤติกรรมทำความสะอาดหลอดไฟ การละลายน้ำแข็งในช่อง
ความเย็น การนำหลอดฟลูออเรสเซนต์มาใช้ในลำดับท้าย สะท้อนว่าประชาชนยังมีพฤติกรรมที่ไม่อนุรักษ์
พลังงานอยู่ ทั้งนี้ อาจเห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยในครัวเรือน แต่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรหันเข้ามาให้ความรู้เล็กน้อย
เหล่านี้ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์พลังงาน และรักษาความปลอดภัยในทรัพย์สิน ไม่ควรมองว่าเป็นเรื่อง
เล็กน้อยในครัวเรือนอีกต่อไป กล่าวคือ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรเข้ามรณรงค์การใช้การประหยัดพลังงานใน
ครัวเรือนอย่างจริงจัง โดยชี้ให้เห็นถึง ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการประหยัดพลังงานเล็กๆ น้อยๆ และ
เสริมสร้างลักษณะนิสัยอันดีในการประหยัดพลังงานแก่เด็กและเยาวชนต่อไป

2. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและการ
อนุรักษ์พลังงานของประชาชนในเรื่องปัจจัยส่วนบุคคล

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”
ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

จากการทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพ พบว่า เพศ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ ต่างมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานมีเพียงตัวแปรอายุที่ไม่มีความสัมพันธ์กับเรื่องดังกล่าว โดยพบว่า เพศชายมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานมากกว่าเพศหญิง ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานมากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ประชาชนที่มีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานมากกว่าทุกกลุ่มประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานมากกว่าทุกกลุ่ม สอดคล้องกับ ดานินทร์ กิจนิจิ (2540) ได้ทำการสำรวจการเปิดรับสาร ความรู้ ทัศนคติ และการอนุรักษ์พลังงานในโครงการรวมพลังงานหารสองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า การศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการอนุรักษ์พลังงานแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา ทำให้สามารถเสนอแนะ แนวทางในการปรับปรุง หรือดำเนินงานตามแนวทางอนุรักษ์พลังงาน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ควรมีการเสริมสร้างสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาดในชุมชนมากขึ้น เช่น การผลิตกระแสไฟฟ้าด้วยกังหันลม กังหันน้ำ หรือการใช้เซลล์แสงอาทิตย์
2. ควรมีการกำหนดนโยบายการอนุรักษ์พลังงานและกำหนดมาตรการทดแทนพลังงานอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น
3. ควรมีการส่งเสริมการรณรงค์การประหยัดพลังงานและดูแลแหล่งพลังงานในท้องถิ่นลดการใช้แหล่งพลังงานในท้องถิ่น เช่น ป่าไม้ มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ผู้สนใจทำวิจัยเกี่ยวกับการประหยัดพลังงาน อาจเลือกศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้พลังงานสิ้นเปลือง หรือการใช้แหล่งพลังงานในท้องถิ่นมากเกินไป ทั้งนี้ เพื่อสร้างความตระหนักแก่การใช้พลังงานแก่คนในท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากขึ้น และยังเป็นการศึกษาหาแนวทางการประหยัดพลังงานที่สามารถใช้ได้เป็นรูปธรรม เกิดการประสานนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงานของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 “งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น”
ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

บรรณานุกรม

- อนุตร จำลองกุล. (2541). **พลังงานทดแทน**. ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องจักรกลเกษตร คณะวิศวกรรมและ
เทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลปทุมธานี.
- พงษ์เทพ พินัยนิติศาสตร์. (2546). นโยบายสาธารณะด้านพลังงานในสังคมไทย : ชนวนความขัดแย้งทางสังคม.
วารสารพลังงาน, 3 (2), 4-6, 2546.
- สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน. (2550). **แนวโน้มการใช้พลังงาน ปี 2551**. ค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2550.
จาก <http://www.thaienergynews.com/ShowNewsDetail.asp?ObjectID=273>.